

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, dnia 4 czerwca 2020 r.

DSO.ZAN.571.490.2020.AC(32)

Szanowni Państwo,

w odpowiedzi na wystąpienie przekazywane do Departamentu Spraw Obywatelskich dotyczące wprowadzenia stanu klęski żywiołowej poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia:

Stan klęski żywiołowej, to przewidziany w Rozdziale XI Konstytucji RP, jeden z trzech stanów nadzwyczajnych – obok stanu wojennego i stanu wyjątkowego. Jak każdy ze stanów nadzwyczajnych powinien zostać wprowadzony, **gdy inne środki, przewidziane w Konstytucji i ustawach, zawodzą lub w obliczu zagrożenia wydają się być niewystarczające.**

Podstawę do jego wprowadzenia daje art. 232 Konstytucji RP, a szczegółowe regulacje zawarto w ustawie z 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej.*

Konstytucja w art. 232 wyróżniła dwie możliwe przyczyny wprowadzenia stanu klęski żywiołowej. Pierwszy to katastrofa naturalna, drugi – awaria techniczna. Oba muszą nosić znamiona klęski żywiołowej. Czym zaś klęska żywiołowa może być określono w art. 3 pkt 1 ustawy – to katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu

nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Należy też zwrócić uwagę, że ustawa określająca czym jest klęska żywiołowa celowo posługuje się pojęciami "duża liczba osób" czy "znaczone obszary". **Skala zagrożenia lub faktycznie występujących strat pozostawiona została do oceny Radzie Ministrów.**

Zgodnie z Konstytucją RP stan klęski żywiołowej wprowadza Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. Ustawa doprecyzowała, że może to zrobić z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody (art. 5 ust. 1 ustawy). Ustawa nie przewiduje natomiast wprowadzania stanu klęski żywiołowej z inicjatywy obywatela.

Z poważaniem
Jacek Świdorski
Z-ca Dyrektora Departamentu Spraw Obywatelskich
/podpisano cyfrowo/